

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicați mai dese după tarifa
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 83.

Brașov, Luni-Marti 15 (28) Aprilie.

1903.

In ajunul desnodământului.

In zilele din urmă nu s'a făcut nici o schimbare în situația politică parlamentară. Zăpăcâla și neorientarea crește în măsură, în care se apropie ziua de 1 Mai, când încețază încuviințarea ce i-s'a dat guvernului de a conduce afacerile țării încă tot pe baza bugetului celui vechiu. Nicî cei mai optimiști dintre politicianii maghiari nu cred, că în aceste trei zile va succede o aplanare a divergențelor mari dintre guvern și opoziție. Este prin urmare aproape neincunjurabil, că cu ziua de 1 Mai țera va intra în stare de *ex-lex*.

Cu toate acestea se vorbește în cercurile parlamentare și în presa din Budapesta, că are să urmeze în curând o aplanare a conflictului. Ministrul președinte Coloman Szell, spun oficialii, va vorbi în ședința de ađi, Luni, a dietei și va clarifica situațiunea. Va spune tot ce crede, că ar contribui la o îmbunătățire fie cât de neînsemnată, pentru-ca să nu i-se mai pôtă dice, că în aceste momente de crisă a tăcut înfundat și n'a dat nici o orientare țării și taberei ce-i stă la spate.

Pe când scriem aceste rânduri nu cunoscem încă enunțările lui Coloman Szell. Mare ar trebui să fie forța argumentelor lui și nespuse de captivantă oratoria lui, pentru-ca să-i succedă a capacitate pe obstrucționiști.

Dintre grupurile, cari constituie tabăra guvernului, cei mai nemulțămiiți par a fi actualmente membrii fostului „partid național“. Proiectele militare i-au adus mai ales pe ei în mare încurcatură. Pe motivul însă, că Coloman Szell a luat asupra-și obligământul de a împlini o parte din așa numitele postulate naționale ridicate de contele Apponyi față cu armata, ér altă categorie de postulate nu le-a refusat, membrii fostului partid apponyist s'au arătat in-

clinată a vota la timpul său și ei proiectele militare. Când au luat hotărîrea acésta, nu se bănuia, că partidul stânger estreme va duce lupta contra proiectelor așa departe.

Mult îi genéză pe apponyști și faptul, că koșuthiști dic și afirmă cu tot mai mare tărie, că decă contele Apponyi s'ar întorce, decă el ar părăsi pe Coloman Szell și dimpreună cu aderenti lui ar sta pe lângă „causa națională“, căderea guvernului ar fi inevitabilă.

D-l Szell vrënd de-o parte a liniști pe apponyști, de alta a-i tiné atașati de el, a lăsat să fie interviewat de un corespondent al foiei vieneze „Zeit“ cu privire la *ex-lex*. Ministrul președinte a declarat corespondentului, că n'are de gând a-și lua refugiu la măsurile de forță. El și partidul său vor suferi cu resignație starea ce li-s'a impus prin obstrucție și nu vor răspunde violenței cu violență. Guvernul va considera situația ca și când ar avé încuviințarea indemnitației și, între limitele acesteia, va conduce și mai departe afacerile și va libera plățile necesare. Tot ce nu va puté face este, că nu va asenta recruți pentru armată și nu va pretinde încassarea dărilor pe calea execuțiunei. Mai departe guvernul, cât va dura starea de *ex-lex*, n'are să disolve dieta, n'o va amâna și nici nu o va închide; tot el va lua asupra-și totă răspunderea...

Există însă în partidul liberal guvernamental o altă grupare însemnată, care vré cu totul alt-ceva. E vechia gardă tiszaiștă, condusă de contele Stefan Tisza. Grupul acesta, care acum vré să iasă și el pe plan, și cel mai intransigent în lupta contra obstrucțiunei. El ceré înăsprirea regulamentului camerei și introducerea cloturei; mai mult, pretinde că și în starea înafară de lege, dieta pôte fi disolvată. Părerea acésta își are un mare sprijin în ministrul de finanțe Lukacs și în alți membrii influenți din partid, cari oțeză după

un regim Tisza-Banffy. „Vechea gardă“ pare a mirosi, că șansele viitorului vor fi ale acelora, cari vor scisă fie mai puțin scrupuloși în aplicarea forței și a violenței.

Așa stau lucrurile ađi în partidul, pe care se razimă Szell. Cum vor mai sta mâne-poimâne, vom vedé.

Serviciul activ de doi ani. „Kölnische Zeitung“ primesc de la corespondentul său din Viena scirea, că Maj. Sa monarhul venind pe la mijlocul lunei Mai la Budapesta, va aduce cu sine și decisiunea asupra înțroducerii *serviciului de doi ani în armată*. Se crede, că reforma acésta va fi înțrodușă încă în Mai, printr'o lege deosebită.

Ministrul Lang asupra situațiunei. Ministrul ungueresc de finanțe Ludovic Lang luând parte la un banchet, ce s'a dat Sâmbătă la clubul civil din Budapesta, a tinut un toast, în care étă cum s'a pronunțat asupra situațiunei:

Ađi stăm la punctul, încât o parte din membrii națiunei voesce a renunța la suprema garanție a constituțiunei, la parlamentarism. Ceea-ce se întemplă ađi, nu este alt-ceva, decă *călcarea în picioare a constituțiunei*. În marea opiniune publică a țării, partidul liberal, va avé destulă forță morală și voință destulă pentru a enunța, ca să se deé țării ceea-ce este al țării, dér să se deé și guvernării ceea-ce este absolut necesar pentru guvernare. Puterea opoziției nu constă în opoziție însa-și și în valórea fraselor ei, ci în *slăbiciunea noastră*. Decă partidul liberal va veni la conștiența de sine, că adecă nu numai cu ocazia alegerilor dietale să fie guvernamental, ci să tină cu fidelitate și permanent la principiile sub stindardul cărora s'a înrolat; decă partidul va sci, că el reprezintă țera, că în primul rând el este responsabil de ceea-ce se întemplă, — atunci totă puterea opoziției se va topi ca o rađă de tómnă, ce n'are forță de a încălđi. Nu trebuie să fim cu considerare la ceea-ce place masselor mari, ci să urmăm convingerilor

noștre serioșe și cöpte. Decă va fi așa, atunci vom secera de nou victoria...

Mobilizarea flotei italiene. După măsurile militare luate de Rusia, în vederea complicațiunilor din Balcani, se semnaléză acum și mobilizarea flotei de rășboi italiene. Lucrul nu va surprinde pe nimeni, căci se scie cât de mari sunt interesele pe cari Italia are de favorizat și conservat în provinciile creștine ale Turciei de Europa. Scirea despre mobilizarea navală a Italiei ne-o aduce điarul „Pungolo“, din Neapole.

Vorbind de mobilizarea unei escadre de 15 bastimente de rășboi, „Pungolo“ contestă, că acésta s'a făcut numai în vederea recepțiunei regelui Eduard al Angliei, în portul Neapole.

Din contră, afirmă điarul italian, flota acésta formidabilă e desemnată să jöce, eventual, un rol activ în apele Orientului.

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 13/26 Aprilie 1903.

Ađi la órele 9 a. m. s'a oficiat în biserică din suburbiul Iosefin cu mare solemnitate s-ta liturghie împreunată cu învocarea Duhului Sfânt, prin Esc. Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, asistat de P. C. Sa archimandritul Dr. Il. Pușcariu, protosinelul Dr. E. Roșca, protopresbiterii I. Fapiu și T. V. Gheaja, și diaconii Dr. M. M. Cristea și D. Câmpeanu. În decursul s-tei liturghii archidiaconul Dr. Cristea a fost chirotonit de I. P. S. Sa întru presbiter-sinel. Rășpunșurile liturgice au fost cântate de corul mixt condus de prof. T. Popovici. La acest serviciu divin au participat toți deputații sinodali aflători în Sibiu.

După terminarea serviciului, deputații sinodali întrunindu-se în sala seminarială, au exmis o deputațiune constatătoare din deputații Dr. Roșca, M. Cirlea și Ios. Pușcariu, ca să invite pe Escelența Sa la Sinod.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un turneu artistic.

Iași, 1 Decembrie.

Iubite.

Par' că te ved; te-ai oprit în mijlocul casei și-ai ridicat din umeri: „Hm, strengarul!... Ér umblă nimic!“... Așa ți-e obiceiul, sciu, dér de data asta n'aveai dreptate.

Răsturnat pe-o canapea dintr'un vagon de clasa a doua, mă duceam la Iași, chemat telegrafic de artista mult adorată de tine, de care fantasai câte-odată în acele nopți neuitate de tómnă. Iți mai aduci aminte? De altfel te-a lămurit scrișoara ce ți-am lăsat-o pe masă rēzimata, de piciorul lampei.

Și étă-mé ajuns în capitala Moldovei după o nópte de nesomn. Mi-s'a făcut o primire împērătéscă; un frig afurisit m'a luat pe sus de pe treptele vagonului, lumea de pe peron să dădu la o parte, de nu mai vedui pe nimeni pe lângă mine și

de braț de un vânt, care tocmai atunci își găsise sé-mi arate nemărginita-i dragoste, străbătui peronul și mă tređii în fața gării.

Birjarii fórte politicoși mă invitără să iau loc în săniile lor, dér mie-mi căduse ochii pe un tramvai ce stetea modest mai la o parte. Mă urcai în el și ghemuit într'un colț, priveam pe feréștra la lumea ce mișuna pe trotoar, ca un cuib de furnici rășcolite.

Vre-o trei ovrei murdari discutau aprins în limba lor, nu sciu despre ce, și umblau de colo până colo prin tramvai frecându-și mânilor. Buimac cum eram, dispus mai mult să mă dau visurilor, decăt să ascult nisce clopote sparte, mă necăjii și par'că cineva mă tot îndemna să mă repez și sé-i iau la bătae. A fost destul, ca unul trecënd pe lângă mine să mă calce pe picior și mă uitai așa de urit la toți, că amuțiră dintr'odată. Se traseră într'un colț șoptind, ér eu imi lăsaí ochii pe feréștra tramvaiului...

M'am dat jos la teatru. Am întrebat

de artista, de marea noastră artistă, și mi s'a spus că locuesce la hotelul „Trei stele“, în strada principală. Ca să mă duc la dēnsa, era prea de diminetă.

Dintr'o cafenea găsită așa din întâmplare, îi anunțai printr'o carte de visită soșirea mea și primii răspunsul următor:

„Vino la trei p. m. la teatru!“

La trei!.. și abia erau noué de diminetă.

După o nópte de drum, ajuns într'un oraș necunoscut, singur cuc, să n'ai cu cine schimba o vorbă! O fi interesant, nu-i vorbă, dér e plicticos al dracului.

Am cetit toate gazetele posibile și imposibile, am trecut în revistă toate ilustrațiile, fumând țigară peste țigară și după vre-o două césuri eșii pe stradă.

Mergeam fără să sciu unde. Eram în Iași, în faimosul Iași, cuibul pe vremuri al atâtor capete luminate și isvorul din care au țیشان atâtea valuri limpeđi și rēcoritóre pentru némul românesc. Astăzi?..

Și mergeam îngândurat, isbindu-mé de toți ovrei.

Cine scie, decă pe unde călcam eu, nu și-a purtat un Cogălniceanu visurile de glorie pentru scumpa lui țera, un Eminescu dorurile lui, nepătrunsele lui doruri, și decă un Creangă, amicul dulce la grai nu-și legăna mergënd agale comóra de limba românescă pe care ne-a lăsat-o moștenire. Unde va fi vestita „borta rece“ cu vinul ei înviorător, care svírlea foc peste focul sufletelor celor ce nu mai sunt astăzi? O, de-ași puté sé-i ved măcar zidurile! M'ași închina la ele ca la altar și le-ași ruga... le-ași ruga sé-mi spue și mie ceva de pe vremurile lor de mărire.

Și cum mergeam îngândurat, isbindu-mé de toți ovrei, mă tređii față 'n față cu un birt economic. Întraiu înăuntru și la o masă îl găsi pe Matei, pe Matei zăpăcitul, după-cum i-se dicea în lumea de teatru. Cum mă vedui își uită borșu rusesc și-mi sări de gât:

„Bravo! Bine c'ai venit. Eram disperati cu toții. Diva soie? Grozav are sé

Presentându-se Escel. Sa, a fost întâmpinat cu căldurose aplause din partea deputaților.

Esc. Sa a deschis sinodul prin următorul discurs ascultat cu multă atențiune din partea deputaților:

*Christos a înviat!
D-lor deputați!*

Vă salut eu bucurie, d-lor deputați, vădându-vă întruniți în jurul meu, ca pe fi în jurul părintelui lor, și având convingerea, că ați venit aici cu dorul cu care v'am așteptat eu, cu dorul și voința tare de a conlucra la împlinirea sublimiei misiunii culturale a bisericii noastre naționale; vă felicit cordial pentru încrederea de care v'au învrednicit alegătorii d-vostă, pofțindu-vă mulți ani de conlucrare și pe terenul cel mănos al bisericii străbune, implorând și din acest loc binecuvântarea cerului asupra lucrărilor noastre.

Pe cât este de măreță și de frumoasă această chemare a noastră, d-lor deputați, de a conlucra la împlinirea unei asemenea mari misiuni culturale, și prin această la întărirea sionului mântuirii noastre, pe atât este această chemare și de grea și împreună cu mare răspundere înaintea lui Dumnezeu și a omenilor.

De aceea pentru a vă achita de atare mare răspundere, este neapărat necesar, d-lor deputați, precum cred, să cunoșteți din propria intuițiune starea bisericii din părțile pe unde locuiți; tot asemenea să vă nisuiți a vă informa și despre mersul afacerilor de aici din centru, pentru-ca să conlucrați la promovarea celor bune și la remediarea celor eventual defectuoase.

La asemenea informare se nu vă preoșpupe numai progresele ce le veți afla, ci mai ales eventualele scăderi, cari ar pute paraliza atari progrese.

Astfel când spre exemplu veți afla cât de frumos se lucră la realizarea unei mari și vechi dorințe a noastre și a fericirilor noastre înaintași, adică la zidirea bisericii noastre catedrale; când veți afla rezultatul cel peste așteptare îmbucurător al colectei întreprinse, și mai ales marinosul ofert de 60,000 corone, cu care s'a distins și la această ocaziune ilustra familia Mocsonyi, un rezultat, ca și care nu s'a mai ajuns la nici o altă colecție de până acuma; când veți afla cum sinodul din perioada spirată a ameliorat lenie funcționarilor consistoriali și ale profesorilor seminariali, și încă în măsură mai urcată de cum le proiectase consistoriul, întru îngrijirea sa și de multe alte neajunsuri; când veți afla concurența cea mare la teologie a tinerilor cu pregătiri superioare, și alte asemenea, se nu vă seduceți a crede, că am merge prea bine înainte, căci cu mare durere, și chiar și cu risicul de a dispărea onora, dator sunt a vă arăta, că față de asemenea progrese veți afla și unele regrese, cari după părerea mea amenință tare viitorul bisericii noastre.

Nu vă voiți mai espune și aici starea cea critică a unei însemnate părți a școlilor noastre, pe care o veți afla și din raportul consistorial, adică slăbirea simțului religios la o parte din ai noștri.

Ce pericol mare involvă pentru biserică slăbirea simțului religios, mai bine vom înțelege, cugetând, că decă din nefericire s'ar mai generaliza acel rău, chiar și numai singur ar fi în stare a paraliza

tote celelalte progrese ori cât de îmbucurătoare.

Pentru-că prin slăbirea simțului religios o parte din ai noștri s'ar înstrăina tot mai mult de biserică și de conducătorii lor naturali, rămânând espuși, valurilor celor furtunoase ale vieții, și pentru-că, decă s'ar spori numărul celor înstrăinați, atunci ar slăbi și organismul bisericii, ér slăbind acesta, fie-carele dintre noi își pôte închii-pui, care ar fi sörtea noastră, căroră între toate împrejurările grele biserica ne-a conservat tot ceea-ce avem mai scump.

Fiind nu numai chemarea și datorița, dér și cel mai mare interes al nostru a delătura acel mare rău, mai întâiu trebuie să delăturăm cauzele ce-l provócă.

Sunt multe acele cauze, și încă unele a căror delăturare nu depinde numai de la noi; una însă ce stă în puterea noastră a delătura este de sigur și aceea, că unii dintre preoții noștri pôte nu-și împlinesc conștiințios chemarea, ér alții dintre inteligenții noștri încunjură cercetarea bisericii, ca și când ar intenționa să arate, că ei n'au lipsă de biserică.

Să nu mi-se ia în desert, decă împinș de datorința chemării mele și la această ocaziune voi înțona durerea ce simțesc auzind, că unii chiar dintre inteligenții noștri crescuți cu prescură și stipendii, și cari își au și subsistența de la biserică, încunjură cercetarea mai regulată a bisericii și nici măcar din recunoștință nu premerg cu exemplu bun popoului, căruia se giréză de amici și sprijinitori.

Decă iubim poporul din care ne tragem, și decă între grelele împrejurări, noué tuturor bine cunoscute, în cari se află poporul nostru, nu-i putem oferi ajutoré, cel puțin să-l întărim și prin exemplul nostru în simțul religios, destul de atacat prin felurite cercări și scrieri tendențioase din partea celor ce tind a-l seduce în tabăra lor, se ne alipim și noi tot mai mult de biserică, precum făceau această fericirii noștri bătrâni, cari nu numai cercetau biserică regulat, dér mai și cântau în strane, premergând popoului cu exemplu bun.

Am urmărit, d-lor, cu atențiune cum contribuie inteligența altor confesiuni la întărirea simțului religios în poporul lor, și am aflat, că mai ales acei inteligenți, cari se află în funcțiuni bisericești și școlare, pe lângă cercetarea bisericii și împartășirea de cina cea de taină, mai și predică în biserică, alții țin prelegeri religiose, ér preoții lor au început a introduce în timpul postului mare și servicii religiose de séra, cum sunt la noi deniile séu privegherile.

Decă ar urma și inteligența noastră așa, atunci chiar și preoții noștri cei mai nepăsători s'ar sili a-și împlini tot mai mult datorințele chemării, predicând mai adese-ori cuvântul lui Dumnezeu, ér poporul s'ar însufleți tot mai mult la pietate și la stringerea legăturii între sine și inteligență, conlucrând cu toții la împlinirea misiunii culturale a bisericii.

Din contră, decă inteligența n'ar cerceta biserică, nu s'ar împartăși cu sfințele taine și alte asemenea: atunci se nu ne surprindă vădând pe unii de-ai noștri căutând ajutor și mângăiere în alte părți. Că între asemenea împrejurări, ce altă judecată și-ar pute forma poporul, decă aceea, că inteligența nu ține la acel simbol sfânt,

ce légă pe unii de alții cu legătura dragostei și a credinței, — ér urmarea n'ar fi alta, decă slăbirea simțului religios în măsură tot mai mare și înstrăinarea popoului și de biserică și de inteligența sa, ceea-ce ar trage după sine și periclitarea viitorului nostru.

De aceea nici când se nu uităm d-lor deputați, că voind viitor mai bun, acela îl vom ajunge numai decă vom avé poporul cu noi și decă vom fi și noi cu poporul, adică decă popor și inteligență vom fi întruniți în credință și în dragoste la opul cel mare al viitorului nostru.

Vé rog să considerați, d-lor deputați, că la o asemenea mare lucrare nu este de ajuns, ca numai preoții se-și împlinescă conștiințios datorințele lor; ci trebuie să conlucere și toți inteligenții noștri, binevestind și făcând toate cele de lipsă la ajungerea scopului, căci numai atunci ne vom bucura de darurile bisericii și numai atunci biserică străbună va fi și în viitor ceea-ce fu și în trecut, scutul și adăpostul nostru în marea cea învăluită de valurile acestei vieți și a fericirii din viața eternă.

Să nu ne basăm, d-lor, numai pe știința ce-o avem unii séu alții, căci ori-cât de frumoasă și înălțătoare ar fi știința omenescă, tot nu pôte da omului, mai ales în momente grele, orientarea, liniștea și mângăierea, ce i-o pôte da numai biserică.

Dic déră, că este timpul să facem biserică tot mai atrăgătoare pentru toți; căci unele stări de acum lasă mult de dorit, — dér repet, că la acesta avem a conlucra cu toții, preoți și mireni, inteligenți și popor; căci numai așa putem ajunge rezultatele dorite.

Deci având în vedere sublima misiune culturală a bisericii concređută conducerii noastre; având în vedere, că noi numai prin împlinirea acelei mari misiuni putem conta la viitor mai bun și mai fericite; având în vedere, că la împlinirea acelei mari misiuni trebuie să conlucram cu toții în dragoste și bună înțelegere frățească; se ne angajăm, d-lor, tot mai mult la asemenea lucrare salutară, făcându-ne toți apostoli, conducători și luminători ai clerului și popoului, biserică noastră cea vie, precum fac acesta și inteligenții altor confesiuni, deși aceia mai au și alte terene de dezvoltare, pentru-ca să se dezvoltăm în măsură tot mai mare și adevărați ai bisericii, părinți și frați ai popoului, și pentru-ca prin lucrările noastre se să premărească numele lui Dumnezeu de acum și până'n vég.

Sesiunea sinodului nostru Archiepiscopescan ordinar pentru anul 1903 o declar deschisă!

Acest discurs a fost întâmpinat de sinod cu strigăte de „Să trăească“ la adresa Esc. Sale, precum și la adresa ilustrei familii Mocsonyi, atunci când Esc. Sa a amintit de însemnata donațiune a acestei familii pe séma catedralei.

După aceea Presidiul numesce în biroul interimal pe deputații: M. Voilean și Dr. Cristea din cler, ér dintre mireni pe Dr. Comșa, Dr. Proca, Dr. Moldovan și L. Triteanu.

Să cetesce apelul nominal și se constată, că sunt prezenți 47 deputați, deci

Sinodul se declară capabil a aduce concluse valide. După aceea se împart deputații în 4 secțiuni verificătoare pentru censurarea actelor electorale.

Anunțând presidiul, că ședința proximă se va ține mâne la 11 ore a. m., închide ședința.

După ședința deputații s'au prezentat în corpore la Esc. Sa I. P. S. Archiepiscop și Metropolit N. Mețianu, și prin rostul Il. Sale d-lui I. cav. de Pușcariu i-au adus omagiile de alipire ale fililor bisericii ai cărei reprezentanți sunt, dorind ca Dumnezeu să-l țină încă mulți ani în fruntea bisericii. Esc. Sa mulțumind și-a exprimat convingerea, că și actualii deputați vor fi cu aceeași dragoste cătră biserică și instituțiunile ei, și vor conlucra la înaintarea și prosperarea acestora.

După aceea s'au prezentat deputații la P. C. Sa vicariul Dr. Il. Pușcariu, unde a vorbit deputatul M. Cirlea. Părintele vicariu a mulțumit pentru atențiune.

La orele 1, Esc. Sa a întrunit la ospitala sa masă 25 deputați.

Rap.

Din agendele Sinodului din Sibiu.

Intre agendele mai principale ale Sinodului din Sibiu, ce s'a deschis ér Duminecă, remarcăm următoarele:

Sinodul va discuta raportul asupra stadiului în care se află zidirea catedralei, raportul despre colectele făcute, despre cumpărările ulterioare etc., și va lua decisiunile necesare.

Vor trebui să se facă următoarele alegeri:

Alegerea consistoriului archiepiscopescan pe timp de trei ani; alegerea unui referent școlar în locul răposatului Dr. D. P. Barcianu; alegerea unui controlor în episcopie și a unui profesor seminarial definitiv.

Din rapörtele senatelor consistoriale cătră sinod, amintim următoarele:

Raportul consistoriului ca senat pleinar începe cu notificarea despre punerea petrei fundamentale a bisericii catedrale și întreprinderea colectei pentru catedrală. Pétra fundamentală s'a pus în 5 (18) August 1902. Resultatul colectei se face cunoscut în raportul senatului episcopesc.

Amintindu-se punerea în praxă a *instrucțiunii pentru esactoratul și cassa archiepiscopescană* și a *instrucțiunii pentru fondul de pensiuine al archiepiscopescii*, se arată schimbarea în statul personal, anume pensionarea asesorului Zacharia Boiu și alegerea a doi asesorii consistoriali în senatul bisericesc (1-nii Nic. Ivan și Dr. Elie Cristea); apoi alegerea de secretar consistorial a d-lui Dr. George Proca, și a prof. seminarial Vasile Stan.

Exibite au fost în total 15,069, arătându-se o creștere de 744 piese față de anul trecut.

Ședințe consistoriale s'au ținut cu totul 153.

Starea protopopiatelor vacante e următoarea:

„După sesiunea sinodală din anul trecut protopresbiterate vacante erau al Mercurei, al Iliei, cătră cari la finea anului 1902 a devenit vacant și protopresbiteratul Brașovului prin retragerea în pensiuine a veteranului protopresbiter Ioan Petric, care, nu mult după aceea, anume în 3 Ianuarie 1903, a și răposat.

„In decursul anului 1902 s'au întregit protopresbiteratul Iliei, prin alegerea și numirea de protopresbiter a parochului din Hunedóra Georgiu Oprea, și a protopresbiterului onorar Vasile Voina, paroch la biserică sfântului Nicolae Brașov.

„S'a făcut alegerea și numirea de protopresbiter în tractul Mercurei, care alegere s'a apelat din partea unor membrii ai sinodului protopresbiteral, și acum este pendentă la consistoriul metropolitan.

„Tot în decursul anului 1902, a venit în vacanță protopresbiteratul tractului Murș-Oșorheiului.

Raportul încheie cu observarea, că despre punerea în pensiuine a membrilor deficienți ai fondului de pensiuini archiepiscopescă.

Eugen.

se bucură... Mă, e un vin aici..., miere nu alt-ceva... și borșu, e bun și borșu..., dér bine c'ai venit. Da, grozav are să se bucură. Băete, mai adu o sticlută!... E un vin... Mă, dér grozav imi pare de bine; nu cunosceam nici eu pe nimeni. Două luni, două... e mult al dracului pe vreme de érnă. Tu ai palton?

Aici se apucă să-mi examineze paltonul.

„E bun!... Cam tocit la guler, dér merge.. două luni, măi! Am să-mi cumpăr și eu unul..., dér avem să petrecem, avem să colindăm totă țera!“

Și-un potop de vorbe, pe cari nu țile mai înșir, curgea din gura acestui zăpăcit simpatie, încât băiatul, care adusesse sticluta cu vin, rămăsese lângă masă cu gura căscată.

Luaiu ceva de-ale gurii și obosit cum eram, îl rugaiu să mă ducă la el, la hotel, să mă culc puțin.

Nisce case scunde și cam într'o parte, de par'că le bătuse vântul, și lungi, lungi, de înprejmuiau o curte mare de trei părți: era hotelul. Camera lui Mateiu era lungă

cât un câmp, pe semne fusese pe vremuri un coridor, și era frig și pustiu, de te lua, gróza.

Mă lăsaui vre-o două césurî pe-o parte și la trei mai obosit ca 'nainte plecaiui la teatru.

Mi 'nchipuiam: era vorba de-un turneu de două luni de zile. Sunt și trist și vesel; tristețea celui care și părăsesse vatra, și veselia plictisitului la gândul c'are să vadă ceva nou.

Aici am făcut cunoscință cu toți viitorii mei tovarăși de vagabondaj. Fie-care cu particularitățile lui, pe cari țile voi distainui când va fi nevoe, în seria de scrisori ce-ți voi trimite. Suntem trei-spredece persoane, cari vom umbla de colo colo, în lungul și'n latul țării. Vom forma un corp cu două-deci și șese de picioare, cari tóte la un moment dat vor porni dintr'un loc, ca să se șoprescă în alt loc.

Vom sta într'un oraș două séu trei zile, mai multe nu; un vagabondaj în totă puterea cuvântului, o gónă din care-ți voi trimite și ție vești, triste séu vesele, după cum se va întâmpla.

Am să mă dau în vorbă cu lumea, să cutrier împrejurimile orașelor, unde vom poposi, să véd tóte, să sciricesc tóte, să cunosc tóte.

Diva mi-a vorbit cu multă bunăvoință și mă simțiam așa de pierdut când imi vorbea. Grozav mă chinuesce gândul, că i-aș făcut impresia unui prostuț. Și n'ași vrea, înțelegi tu, n'ași vrea...

Tu scii... eu o iubesc, cum iubesci pe o sfântă. Mai puțin nu, mai mult pôte. Éta de ce în fața ei ochii mi-se ridică cu greu s'o privescă. Nu ride! Decă ai fi în locul meu, decă ai vedé și tu în femeia asta ceea-ce véd eu, n'ai pute fi decât ca mine. Tu însă veđi alt-ceva, sciu. Ești mai fericit pôte.

Mâne vom porni la Botoșani, primul oraș în care vom juca. Timpul e scurt și sunt fórte îngrijat cu învățarea rolurilor. Norocul mou că mai sciu câte-eva din ele, reminiscențe de prin școlă. In câte-va zile însă voi fi stăpân pe cele trei roluri încredințate, și liniștit voi pute să stau de vorbă cu tine.

cesan, despre votările de ajutoare și stipendii din fundațiunea „Andronic“, urmând rapoarte speciale.

SCIRILE DILEI.

— 14 Aprilie v.

Alegeri comunale întregitoare. La alegerile întregitoare de membri comunali, ce au avut loc Sâmbătă, a fost luptă năvăl în cerul al V-lea (Blumena) și aici numai între Maghiari. În cercul al III-lea rezultatul alegerii a fost următorul: **Membri ordinari:** 1) Vasile Voina. 2) Vasile Sfetea. 3) Ioan Prișcu. 4) Dr. E. Meșianu. 5) Sterie Stinghe. 6) Arsenie Vlaicu. 7) Ioan Aron. 8) Vasile Popovici. 9) Dr. Sterie Stinghe. 10) Aurel Ciortea. 11) Iosif Maximilian. **Membri suplenti:** 1) Cornel Aisér. 2) Nicolae Sulică. 3) Ioan Priu. 4) Dum. Lupan, 5) Nicolae Oancea senior.

Societatea pentru fond de teatru român. Comitetul societății pentru fond de teatru, a ținut ședința la 3/16 Aprilie, luând parte președintele Iosif Vulcan, vicepreședintele Virgil Onițiu, secretarul Dr. Iosif Blaga, cassarul Nicolae Petra-Petrescu și membrul George Dima. Întâiu s'a luat act de agendele curente. Din aceste relevăm raportul cassarului, care a arătat, că starea cassei până în ziua aceea a fost: în numărul cor. 232,644-56, în efecte cor. 88,420, cu total cor. 321,064-66. Institutul de credit și economii „Sălăgeana“ din Jibou a plătit taxa de membru fondator 200 corone. D-l Dr. George Dobrin avocat în Lugos, a primit sarcina de bărbat de încredere al comitetului; asemenea și d-l Elia Traila, avocat și director de bancă din Oravița. S'a decis, ca frunțașii din Sebeșul-săsesc, unde se va ține viitoarea adunare generală a Societății, să fie rugați a fixa termenul acelei adunări. S'a manifestat dorința ca acea adunare să fie cât mai literară, făcându-se cât mai multe lecturi de asemenea natură. Secretarul d-l Dr. Iosif Blaga s'a și înscris pentru a lua cuvântul. Este de dorit ca în deosebi tinerimea noastră să se useze de ocaziunea aceasta spre a se prezenta cu lecturi bine pregătite. Tot-odată s'a luat hotărârea, ca comitetul să vină în ajutorul inteligenței noastre din S. Sebeș spre a putea aranja cu privilegiul adunării un concert-teatru la un nivel posibil înalt. Apoi s'a vorbit despre adunarea generală din anul viitor și s'a decis să se studieze, unde ar fi locul cel mai potrivit. După aceste s'a discutat proiectul planului de acțiune al Societății, prezentat comitetului, pe temeiul discuțiilor avute, de secretarul d-l Dr. Iosif Blaga. S'au făcut mai multe modificări, pe cari secretarul le va introduce în text; proiectul modificat se va comunica de nou membrilor comitetului, cari vor mai ține o ședință în cauză această, la care cei ce nu vor putea lua parte, vor trimite observațiile lor în scris. După ce comitetul va adopta definitiv proiectul planului de acțiune, acela se va publica în ziare.

Șematismul istoric al diecesei Lugosului. În anul curent 1903 se împlinesc 50 de ani de la reactivarea metropoliei gr. cat. române de Alba-Iulia și Făgăraș, și tot-odată de la înființarea canonică a dieceselor unite de Gherla și Lugosiu. Din incidentul acestui aniversar, pe cum și în legătură cu jubileul de 200 ani de la unire, va apară **Șematismul istoric al diecesei Lugosului.** Opul se află deja sub tipar. Introducerea istorică de aproape 200 pagini a scris-o P. S. Episcopul Dr. Demetriu Radu.

Promoțiune. Din Clușiu ni-se scrie: În Sâmbăta Pascilor fu promovat doctor în drepturi la universitatea din Clușiu d-l Ioan Giurgiu, care multă vreme a fost conducătorul tinerimei univ. rom. din Clușiu. Noul doctor a dat a doua zi de Paști o cină la hotelul New-York, la care au participat o mare parte din tinerimea universitară și din inteligență. Tinerimea

universitară, exprimându-și prin T. Suciua afecțiunea față de fostul ei președinte, i-a predat un prea frumos album artistic lucrărilor de tinerul Greavu.

Hurban Vajanszky — achitat. La 25 Aprilie n. s'a judecat înaintea Curții cu jurați din Budapesta procesul de presă, ce i-s'a intentat cunoscutului scriitor și naționalist slovac **Svetozar Hurban-Vajanszky**, pentr'un articol, în care se făcea critica ordonanței ministrului Wlassics cu privire la predarea limbii maghiare în școlile primare. Articolul a fost scris din punct de vedere pedagogic și nu conținea absolut nimic ce ar constitui agitație contra naționalității. Cu toate acestea procurorul a ridicat acuzare. Jurații, lucrur, au achitat pe acuzat. D-l Hurban-Vajanszky fusese condamnat nu de mult la două luni închisore de stat într'un alt proces de presă. De rëndul acesta a fost mai norocos.

Turburările antisemite din Basarabia. După o scire telegrafică sosită în Viena, turburările antisemite se întind în Basarabia. În diferite puncte s'au petrecut scene la fel ca în Chișineu. Armata a reprimat revoltele. Pe de altă parte, se anunță din Uhnov că Evreii fug în masă. În ultimele turburări de acolo 3 din rațiile evrei sunt pe morțe.

Un revoluționar bulgar. Ministerul de esterne român semnalază autorităților din porțile române Dunărene, prezența la Ruscuiuk a unui revoluționar anume Constantin Dogaroff, care angajează voluntari în numele comitetului macedo-arianopolitan. Consulul român din Ruscuiuk, în raportul confidențial trimis guvernului român, arată că Dogaroff e fanatic până la demență, și tocmă din această cauză poate deveni un instrument periculos al comitetului macedonean. S'au luat măsuri severe pentru a i-se interzică intrarea în România, unde se dice că are de gând să angajeze de asemenea voluntari.

Un obicei popular cu urmări triste. Vechiul obicei unguresc, ca tinerii de la sate să stropescă fetele cu apă, a doua zi de Paști, în comuna Batka a costat o viață de om. La fântâna satului se adunară dimineața toți feciorii satului și toate fetele, cari veneau să iee apă și se udau cu câte o gălătă plină de apă. De sorțea asta n'a scăpat nici fata țeranului Stefan Adam. Feciorii o lăsară să-și umple vasele, când a vrut însă să se depărteze, feciorii vrsară peste ea gălăta. Fata se spăria. își perdù echilibrul și se resturnă în fântână. A fost scosă ce este drept. Capul nenorocitei fete însă era crepat și murise imediat. Tatăl ei înscințat de nenorocire, apucă un revolver și năvăli aspra feciorilor adunați la fântână. El dete două împușcături și în clipa aceea doi feciorii cad scâlțați în sânge. Gendarmii, sosiți în grabă, numai cu mare greu a putut scoțe țeranului revolverul din mână. Adam fu predat tribunalului; s'a făcut arătare.

Mulțamită. Neputând mulțumi altcum și direct tuturor acolora, cari parte prin esprimarea condolenței, parte prin participarea la înmormântarea scumpului meu consoț Ioan Rusu, fost medic comunal — mi-au adus mângăiere, îi rog pe această cale să binevoiască a primi profunda mea mulțamită. Brad, 20 Aprilie 1903. *Ecatarina Rusu, n. Puticiu, văduvă.*

Representația elevilor

Internatului-Orfelinat' al Reuniunii femeilor române.

Eri, Duminecă după prânz, au avut o drăgălașă distracție cei cari au fost norocoși să se găsească în sala cea mare a gimnasiunii române. Pe-o scenă primăvăratică fetițele internatului ni-au arătat talentul lor în declamări, cântece și joc de teatru. Nu puteai decât să te bucuri de această privelise.

În „O lecție de musică“, piesa d-lui A. Grigoriu, fetițele își trăiau viața lor

de toate dăilele; erau neastemperate, mof-turose și drăguțe. Pe cei, cari rar au ocaziunea de-a vedea o clasă de fete, i-a distras foarte mult acel potop de scuse răsfățate, când erau invitate elevele din piesă să-și spună lecția: profesorele tinerelor fetițe, decă se vor fi întemplat să fie de față, și de sigur vor fi fost, se vor fi vădut pe ele înși-le în persoana profesorei de musică, rol jucat de d-șora Măriora Russu. Înaltă, simpatică, cu față expresivă, cu multă vervă în predarea rolului său, cu o dicție frumoasă și clară, convinsă cu totul de ce spunea, d-șora Măriora Russu, profesora, și-a desfășurat în fața publicului teoriile de musică, întrupând cu mult natural și inteligență rolul ce i-s'a încredințat.

„Părul aurit“ a lui Lăpădatu, poetul atât de delicat și așa de uitat, a fost declamată frumos de d-șora Irina Dulan. Un cap blond și o voce dulce, care pătrunde la suflet.

D-șora Cleopatra Voina ne-a arătat pe eroul cu căciula cât un miel și cu haina lungă, de făcea cărare pe unde trecea, din „Lerna pe uliță“ a lui Coșbuc, dovedind un deosebit talent pentru interpretarea umoristică.

După „Imnul de urare“ de C. Porumbescu, cântat de d-șorele Elena Chicomban și Florica Pop, a urmat

d-șora Silvia Sayu cu declamarea poeziei „Bunica“ de C. Negruzzi și ne-a surprins prin nisce intonații foarte exacte din punct de vedere dramatic.

„Țiganul la vină!“ de Th. Speranță, a fost potrivit cu temperamentul viu și vocea sonoră a d-șorei Aniselta Pantilimon.

A urmat apoi „Clopotelul Fermecat“, prelucrarea d-lui N. Băiaș. Nicu nu se putea ceva mai potrivit pentru elevele Internatului.

D-șora M. Russu ne-a mulțumit deplin și aicea prin înfățișarea ei, exact conformată rolului de cerșitoare; ăr d-șorele Elena Petric, Letiția Nemeș, Elena Chicomban și Valeria Todescu au secundat-o în mod brav.

Piesa asta se petrece într'un castel străin ore-care, după cum avu gentileța să ni-o spuie la un moment dat Livia — (Elena Petric) și-am rămas surprinși, când d-șora Roncea (Ana servitoare), își făcu apariția în costum național.

În general reprezentația a reușit și celor cari au contribuit cu sfatul și cu cuvântul la această reușită, le adresăm felicitările noastre!

Nu putem încheia fără a aminti ceea-ce trebuia să spunem de la început, d-șora ne-am rezervat a-o spune aici, că reprezentațiunea elevilor Internatului a fost introdusă printr'un discurs bine simțit al d-nei **Elena Săbădeanu**, zelosa și neobosita membră și casieră a reuniunii femeilor române, pe care credem a fi de interes să-l reproducem aici întreg:

Stimatele Dămine, Domnișore și Stimatele Domni!

Ocupându-ne cu educațiunea elevilor institutului nostru „Internatul-Orfelinat de fete“, cari domniile văstre îl cunosceti bine din toate punctele de vedere trebuie să îngrijim pe cât ne este posibil, ca dezvoltarea fizică să meargă mână în mână cu dezvoltarea spirituală; asemenea și dexteritățile elevilor în cele materiale să fie ținute în echilibru cu dexteritățile lor spirituale.

Învățăm fetițele să împungă cu acul și le conducem în această meserie până ce ajung de cose pe mai multe petece. cusături în atâtea forme câte petece îi cad în mână; mai departe le arătăm cum din diversele petece cusute se facă o bucată întrăgă d. e. o mănecă de cămașe și mai în urmă o cămașe întrăgă, sau îi dăm stofă croită și dintr'nsa să-și facă o haină întrăgă, pe care să-și o cose ea singură.

În asemenea mod am creșut să conducem elevele și la deprinderile spirituale: le învățăm mai întâiu să fixeze sunetele prin litere, adică: alfabetul, să lege apoi silabele și să formeze cuvinte și prin cuvinte să-și dea expresiune cugetărilor lor, din ce în ce mai exact și mai aprofundat.

Bucuria elevei, că și-a cusut ea singură o haină și și-a gătit o mâncare, nu poate fi mai mică decât aceea, că e în

stare să scrie mamei o scrisore, în care să-și spună, că poartă o haină cusută și mănâncă o mâncare gătită de mâna ei proprie.

Și haina și mâncarea și epistola sunt rezultatul silinței sale proprii.

Căutăm adică să dezvoltăm elevele de a-se chivernisi ele pe sine, a-le aduce la gradul de a-și cunoșce fie-care valoarea și de a sci cât poate fie-care.

Sunt începuturi mici ceea ce vă vor prezenta elevele prin executarea programei de astăzi, d-șora e un buchet al propriei lor îndemânări, pe care-l prezentă domniilor văstre spre binevoitoare și indulgentă apreciere.

Vă rog să luați în considerare împrejurările, în cari ne aflăm și mijlocele, de cari dispunem când aranjăm asemenea producțiuni.

Ideia ce ne-a condus a fost și este, să învățăm elevele a avé proprie inițiativă și să le dedăm cu asemeni producțiuni, ca adăi mâne când vor ajunge să fie stălpul caselor lor proprii și factori în viața socială română, să aiba cunoscintă de asemenea petreceri spirituale, sprijinind pe cele aranjate de alții. În scopuri de binefacere, ba chiar să potă îndruma pe alții în această direcțiune, care e un mijloc pentru progresul culturai în societatea românească.

Am voit c'un cuvânt prin această producțiune modestă să deșteptăm dragostea și ambițiunea elevilor pentru acest soi de distracțiuni spirituale folositoare, plăcute și promovătoare ale armoniei în viața socială.

Vă rugăm a le primi cu bunăvoință și a-le sprijini și în viitor.

Literatură.

A apărut.

„La unirea bisericei românești“, de Dr. Stefan Pop. Partea I. Iezvin 1903. Editura autorului. Prețul 1 cor., plus portul postal.

Intristații: Victor și Margareta Perlea cu copiii, Maria Ir. Pană, Ștefan și Arety Pană cu fiica, Aurora N. V. Perlea, George și Maria Perlea cu copiii, Dimitrie și Eugenia Negreanu cu copiii, Dr. Ion și Cornelia Buttărescu cu copiii, Ion Găetan cu copiii, Ioan și Aurora Frigător, inginer Ion și Tatia Venert cu copiii, Ion și Flavia Voinea, Alexandu și Argentina Grossu cu copiii, Constantin și Aurelia Lupescu cu copiii, Iancu și Elena Meșianu, Elisa G. Grossu, Ioan Greceanu, George și Eufrosina Perlea cu copiii, Ana Bratu, Maria Vasilescu, Cosma D. Purcărea, George și Dumitru Trandaburu, au durerea de a vă face cunoscut pierderea prea iubitului lor tată, bunic, frate, cumnat, unchiu, și văr

Ioan V. Perlea

în etate de 65 ani

încetat din viață la 11 Aprilie ora 9. a. m.

Și vă rog să binevoiți a însoți cortegiul funebru, Duminecă 13 c., orele 2 p. m., care va porni de la casa decedatului, strada Băiei, la biserica Sf. Arhanghel, unde se va celebra ceremonia funebură, și de aici la cimitirul sf. Constantin.

Brăila, 11 Aprilie 1903.

ULTIME SCIRI.

Budapesta. 27 Aprilie. Ministrupreședinte Szell, într'un discurs, ce a durat peste 4 ore, a declarat, că nu poate retrage proiectele militare, căci sunt necesare pentru ca monarchia să-și susțină rangul de mare putere. Pe opoziție a admoniat-o să nu amenințe parlamentarismul, căci în locul unei opozițiuni radicale poate veni mâne una reacționară și în locul uneia naționale poate urma una naționalistă. Având încrederea coronei și a națiunii Szell declară, că nu se simte obligat a părăsi postul său. Koșuthistii l'au intrerupt vehement, guvernamentalii l'au aplaudat cu prisos.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Aprilie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121.30
Renta de corone ung. 4%	99.50
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	92.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	99.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	203.75
Bonuri rurale croate-slavone	157.90
Impr. ung. cu premii	100.70
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	100.55
Renta de argint austr.	121.50
Renta de hartie austr.	101.10
Renta de aur austr.	94.—
Losuri din 1860.	153.60
Actii de-ale Banței austro-ungara	16.04
Actii de-ale Banței ung. de credit	728.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	672.50
Napoleoniori	19.04 1/2
Marci imperiale germane	116.95
London vista	239.75
Paris vista	95.32
Rente de corone austr. 4%	95.20
Note italiene	—

Bursa de Bucuresti

din 23 Aprilie 1903.

Valori	Do- benda	Scad. cup.	Cu banii gata
Renta amortisabila	5%	Apr.-Oct	93.1/2
" " Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	99.1/2
" " din 1893	5	" "	99.1/2
" " 1894 int. 3 mil.	5	Apr.-Oct.	—
" " Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	87.—
" " Impr. de 50 mil.	4	" "	87.1/2
" " Impr. de 274 m. 1890	4	" "	87.1/2
" " Impr. de 45 m. 1891	4	" "	87.1/2
" " Im de 120 mil. 1894	4	" "	87.1/2
" " Impr. de 90 mil. 1896	4	" "	87.1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	5	Mai.-Nov.	99.1/2
" Casei Pensionilor fr. 300	10	" "	—
" comunei Bucuresti 1333	5%	Ian.-Iul.	—
" " din 1884	5	Mai.-Nov.	—
" " din 1883	5	Iun.-Dec.	—
" " din 1890	5	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	99.5/8
Scris. fonciare rurale din 1890	4	" "	88.5/8
" " urbane Bucuresti	5	" "	81.1/4
" " Iasi	5	" "	87.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	" "	87.1/4
" " v. N.	7	" "	87.1/4
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Nat. ult. iv. 86.—	500	intr. v.	—
Banca agricola	500	150 v.	2225
Dacia-Romania ult. div. 35 lei	200	intr. v.	222.—
Nationala de asig. ult. div. lei 43	200	" "	100.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 39	250	" "	360.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	360.—
Soc. rom. de hartie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hartii 30 l.	1000	" "	—
Sociat. p. constr. de Tramvax	200	" "	—
20 franci aur	—	" "	—
Fabricile Unite de gaze.	12	" "	—

Scompturi:

Banca nat. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	6	P. tersburg	5%
Banca agricola	9-10%	Berlin	3%
Casa de depuneri	5 1/2	Belgia	3—
Londra	3%	Elvetia	3 1/2
Viena	3 1/2		

Cursul pietei Braşov.

Din 25 Aprilie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint roman.	18.70	"	18.80
Napoleoniori.	19.—	"	19.04
Galbeni	11.20	"	11.30
Ruble Rusesct	—	"	—
Marci germane	116.80	"	111.08
Lire turcesct	21.20	"	—
Scris fonc. Albina 5%	101.—	"	101.—

Bursa de mături din Budapesta.

din 23 Aprilie 1903.

Semințe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Grâu Bănăţenesc	80	8.20
Grâu dela Tisa	80	8.05
Grâu de Pesta	80	8.10
Grâu de Alb. regală	80	8.20
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Semințe vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Săcara		70-72	6.30
Orz.	nutreț.	60-62	6.10
Orz.	de rachiu	62-64	5.90
Orz.	de bere	64-66	5.70
Ovăș		—	—
Cucuruz	bănăţen.	75	—
Cucuruz	alt soi	73	—
Hirișcă		—	5.75

Produce div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoi	Lupină ungar.	dela 45.— până la 55.—
"	" transilvană	—
"	" bănăţenă	—
"	" roșia	64.— 60.—
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in		—
Unsore de porc	dela Pesta	77.— 77.50
Slămină	dela țără	65.— 65.50
Prune	svântată	11.50 11.75
	din Bosnia	—
Lictar	Slavon și Serbia	15.50 16.—
	din Serbia in s.	11.50 11.75
Nuci	slavon nou	12.50 12.75
Gogoși.	sărbesc	—
	din Ungaria	—
Miere	unguresc.	—
	sărbesc	—
Ceră	brut	—
Spirit	Drojdiute de s.	—

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 21 Aprilie n. de 38,931 capete, la 22 Aprilie au intrat 816 capete și au eșit 715 capete, rămânând la 23 Aprilie n. un număr de 39,032 capete.

Se notază marfa ungară: veche grea dela 124—126 fil. tinără grea dela 133—134 fil., de mijloc dela 132—133 fil. — Sărbescă: grea 130—132 fil., de mijloc 128—130 fil., ușoră 124—126 fil. kilogramul

Cursul losurilor private

din 22 Aprilie 1903.

	cump.	nde
Basilica	19.10	20.10
Credit	432.—	438.—
Clary 40 fl. m.	170.—	174.—
Navig pe Dunăre.	—	—
Insbruck	84.25	88.25
Krakau	74.—	78.—
Laibach	70.—	75.—
Buda	178.—	183.—
Pa'ffy	176.—	180.—
Crucea roșie austriacă	55.10	56.—
" " ung.	27.—	28.—
" " ital.	—	—
Rudolf	71.—	76.—
Salm	231.—	241.—
Salzburg	74.—	78.—
St. Genois	280.—	310.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	442.—	446.—
" " 4% 50	53.—	56.—
Wuldstein	72.—	76.—
" de 10 franci	37.—	40.—
Banca h. ung. 3%	—	—

Frumos ca o Icoană
este un Teint delicat alb și fin, și o față fără pistru și pete. Spre a obține acesta să se spele în fiecare zi cu **SAPUNUL**
"Lilienmilchseife a lui Bergmann"
(Marca: 2 minerl.)
dela Bergmann & Co. in Dresden și Teutschen a/E.
Se capătă bucată cu 80 bani, la Teutsch & Tartler și la farmacia lui Roth in Braşov.
(930) 3-50

OCASIUNE RARĂ!

Din cauza desființării negoțului meu de vinuri, vând cu prețuri foarte scădute și liber de accis, în cantități ori cât de mici și transportat a casă: **Vinuri veritabile ardelenesci**, dela pōla munților din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsamal (Alba-Iulia) din 1896, rămas după Episcopul Lōnhardt, Vin de Czelnă din 1898, Carbenet roșu, din 1896, Leányka din 1900, Elōmali din 1900, Șom din 1900, și Tramin din 1900. — **Litru dela 80 b. până la 1 cor. 50 b.**

La cumperări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine și la comanda din provincie rentorc 14 bani accisul de litru. Butelia de 1 litru o scotesc in 16 bani, 6r Butolete se scotesc in prețurile obicnute la desfacerele totale.

Vând mai departe:

Rachiu de prune (Silvoriun) de 5 ani 1 litru cu butelia cor. 1.80
Rachiu de drojii fiert de mine . . . 1 " " " " 2.20
Cognac veritabil franțuzesc . . . 1 " " " " 4.80

Vândarea se face în fie-care și dela 10—12 ore a. m.

in pivnița mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11. La cumperări mai mari, mă rog a lua înțelegere cu mine în locuința din edificiul poștei cașei II.

Cu-tōtă stima

ERDELYI EDE.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdūt cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tōte speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in tola mārimea.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov. Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-20 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. sēra.
- IV. Tr. acc. la órele 6-45 m. dimin.

Dela Braşov la București:

- I. Trenul de persōne la óra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 6-55 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3-15 m. p. m.

Dela Braşov la Zernesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren aocel. la órele 10-4 m. sēra.
- II. Trenul de persōne la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. sēra.

Dela București la Braşov:

- I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-23 min. p. m.
- III. Trenul pers. la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Braşov:

- I. Trenul de persōne la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 9-20)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. sēra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zernesci la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Braşov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-50 min. sēra. (Are legătură cu Tușnad-Diuc-Gyimes.)

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.